

**Střední odborná škola veterinární, mechanizační a zahradnická
a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky
České Budějovice, Rudolfovská 92**

Organizační směrnice č. 14/2022

O bezpečnosti a ochraně zdraví

Účinnost od 1. září 2022

České Budějovice 29. srpna 2022

Ing. Bc. Břetislav Kábele
ředitel školy

1. Obecná ustanovení:

Dle zákona č. 284/2020 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 178/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Dále dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce a Metodického pokynu k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy čj. 37014/2005-25.

Narižení vlády č. 191/2022 Sb., o vyhrazených technických plynových zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti.

Narižení vlády č.192/2022 Sb., o vyhrazených technických tlakových zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti.

Narižení vlády č. 193/2022 Sb., o vyhrazených technických zdvihacích zařízeních a požadavcích na zajištění jejich bezpečnosti.

2. Předmět a cíl směrnice

Tato směrnice stanoví postupy vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve škole. Škola řídí a organizuje péči o bezpečnost a ochranu zdraví v rámci své působnosti, a to v oblastech, které jí přísluší z hlediska pozice zaměstnavatele a zároveň vzdělávacího zařízení. Péče o BOZ se řídí příslušnými paragrafy zákoníku práce, školského zákona, metodickým pokynem k zajištění BOZ dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních a ostatními obecně platnými normami a předpisy.

Cílem je minimalizace rizik pro žáky školy a zaměstnance školy a tím snižování pravděpodobnosti vzniku úrazu či nemoci.

Zároveň si škola klade za cíl v souladu se svým posláním v průběhu studia vštěpovat studentům zásady správného jednání v oblasti BOZ jako nedílnou součást jejich vzdělávání. Řízení a organizace péče o BOZ je definována touto směrnicí, dalšími dokumenty jsou příslušná ustanovení školního řádu a dopravně provozní řád školy.

3. Předcházení rizikům

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a výchově (dále jen „vzdělávání“), činnostech s ním přímo souvisejících a při poskytování školských služeb. K zabezpečení tohoto úkolu škola přijímá na základě vyhledávání, posuzování a zhodnocování rizik spojených s činnostmi a prostředím opatření k prevenci rizik. Při stanovení konkrétních opatření bere v úvahu zejména možné ohrožení žáků při vzdělávání v jednotlivých předmětech, při přesunech žáků v rámci školního vzdělávání a při účasti žáků školy na různých akcích pořádaných školou. Zároveň přihlíží k věku žáků, jejich schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu.

Škola podle školního vzdělávacího programu, zpracovaného na základě příslušného rámcového vzdělávacího programu, seznamuje žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví tak, aby bylo dosaženo klíčových kompetencí vztahujících se k ochraně zdraví žáků a jejich bezpečnosti. Tyto klíčové kompetence jsou vytvářeny na základě vzdělávacího obsahu (očekávaných výstupů a účelně zvoleného učiva). Ve školním vzdělávacím programu je ochrana a bezpečnost zdraví součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu a zdraví člověka, chápanému jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody.

Škola je při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb povinna přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování.

Školní řád upravuje podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců a podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí. Školní řád nebo vnitřní řád zveřejní ředitel na přístupném místě ve škole, prokazatelným způsobem s ním seznámí zaměstnance a žáky školy a informuje o jeho vydání a obsahu zákonné zástupce nezletilých žáků.

4. Povinnosti žáků

Žáci jsou povinni na úseku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zejména:

- a) dodržovat školní a vnitřní řád a předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, nimiž byli seznámeni,
- b) plnit pokyny zaměstnanců škol vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.

5. Omezení pro činnost žáků

Pokud škola při vzdělávání žáků organizuje praktické vyučování, praktickou přípravu, případně jiné práce, může mladistvé žáky zaměstnávat pouze činnostmi, které jsou přiměřené jejich fyzickému a rozumovému rozvoji a poskytují jim při práci zvýšenou péči.

Na žáky se při praktickém vyučování a při praktické přípravě vztahují ustanovení zákoníku práce, která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých, a další předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Školy dodržují zákazy prací a pracovišť platné pro ženy a zákazy prací mladistvým a podmínky, za nichž mohou mladiství tyto práce výjimečně konat z důvodu přípravy na povolání.

6. Zdravotní předpoklady

Škola se řídí ustanoveními zvláštních předpisů, jež se týkají zjišťování zdravotního stavu žáků a jejich zdravotní způsobilosti pro příslušný obor vzdělání.

Pro účast na některých vzdělávacích činnostech školy například na sportovních a tělovýchovných akcích, nebo lyžařském výcviku, se vyžaduje zdravotní způsobilost, kterou posuzuje a posudek vydává lékař. V posudku se dále uvede, zda se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním

nebo má doklad, že je proti nákaze imunní nebo že se nemůže očkování podrobit pro kontraindikaci.

Zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci jsou povinni informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtíží žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání nebo na účast na akcích.

Změny zdravotního stavu, ke kterým dojde v průběhu vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a které mohou mít vliv na zapojení žáka do prováděných činností, oznamují žáci okamžitě příslušnému pedagogickému pracovníkovi.

7. Uvolňování žáků z vyučování

Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; žáka se zdravotním postižením může také uvolnit z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen. Konkrétní podmínky, za nichž lze uvolnit z vyučování žáka, stanoví školní řád.

Žák nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost nebo odborného lékaře. Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen.

Ředitel školy je povinen přerušit vzdělávání žákyni z důvodu těhotenství a mateřství, jestliže praktické vyučování nebo praktická příprava probíhá na pracovištích nebo spočívá v pracích zakázaných těhotným ženám a matkám do konce devátého měsíce po porodu podle zvláštních právních předpisů, nebo jestliže vyučování podle lékařského posudku ohrožuje těhotenství žákyně.

8. Osobní ochranné pracovní prostředky

Osobní ochranné pracovní prostředky (dále jen "ochranné prostředky") se žákům poskytují při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech, pokud to vyžaduje ochrana jejich života a zdraví. Škola je žákům poskytuje podle vlastního seznamu, zpracovaného na základě vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek na pracovišti. Škola dbá, aby ochranné prostředky byly v použitelném stavu, a kontroluje jejich užívání.

9. První pomoc a ošetření

Škola a osoba, na jejímž pracovišti se uskutečňuje praktické vyučování nebo praktická příprava, zajistí, aby byly vytvořeny podmínky pro včasné poskytnutí první pomoci, a lékařského ošetření při úrazech a náhlých onemocněních. Odpovídá za vhodné rozmístění lékárníček první pomoci s potřebným vybavením. Na vhodných místech umístí seznam telefonních čísel zdravotnických zařízení včetně zdravotnických zařízení zajišťujících dopravu raněných, nemocných a rodiček. O provedených opatřeních informuje kromě pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy i žáky.

Podle závažnosti úrazu a s ohledem na věk zraněného žáka, případně další okolnosti, zajistí škola jeho doprovod do zdravotnického zařízení a zpět nebo domů, popřípadě do školského ubytovacího zařízení. O události a provedených opatřeních informuje neprodleně zákonného zástupce žáka.

Doprovodem může být pouze zletilá osoba, osoba plně způsobilá k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole.

Opatření k zajištění první pomoci provede škola i při školních akcích konaných mimo školu.

10. Dohled nad žáky

Školy jsou povinny vykonávat podle zvláštních předpisů nad nezletilými žáky náležitý dohled. Kromě bezpečnostních hledisek zajišťují pedagogičtí pracovníci při dohledu nad žáky také výchovné působení (dále jen “dohled“), a to v zájmu předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí. O zajištění náležitého dohledu rozhoduje ředitel školy. Vychází z konkrétních podmínek a přihlíží zejména k vykonávané činnosti, věku žáků a jejich rozumovému rozvoji (vyspělosti), dopravním a jiným rizikům. Ředitel školy pověří dohledem pedagogického pracovníka, stanoví rozvrh dohledu nad žáky a vyvěsí ho na takovém místě, aby bylo možno při kontrolní činnosti snadno rozpoznat, který pedagogický pracovník dohled koná.

Pedagogický pracovník koná dohled nad žáky ve škole před vyučováním, po vyučování, o přestávkách mezi dvěma vyučovacími hodinami, podle potřeby při přechodu žáků z jedné budovy školy do druhé budovy školy, do školní jídelny, školní družiny apod. Při zajišťování dohledu nad žáky se postupuje podle rozvrhu. Jestliže ředitel školy povolí žákům pobyt ve škole před vyučováním, mezi dopoledním a odpoledním vyučováním nebo po vyučování, zabezpečí jejich dohled. Dohled ve škole začíná nejméně 15 minut před začátkem dopoledního a 15 minut před začátkem odpoledního vyučování a končí odchodem žáků ze školy po skončeném vyučování.

Zajištění dohledu nad žáky – strážníky v zařízení školního stravování přísluší vždy té právnické osobě, která vykonává činnost zařízení školního stravování. Způsob, jakým tento dohled bude zajištěn, je na rozhodnutí ředitele tohoto zařízení školního stravování.

Při akcích konaných mimo školu, kdy místem pro shromáždění žáků není škola, začíná dohled 15 minut před dobou shromáždění na určeném místě. Po skončení akce dohled končí na předem určeném místě a v předem stanoveném čase. Místo a čas shromáždění žáků a skončení akce oznámí škola nejméně jeden den před konáním akce, buď zákonným zástupcům žáků, nebo přímo zletilým žákům.

Podle rozhodnutí ředitele školy mohou dohled konat vedle pedagogických pracovníků i jiné osoby, které jsou zletilé, plně způsobilé k právním úkonům a jsou v pracovněprávním vztahu ke škole. Tyto osoby musí být řádně poučeny o povinnostech dohledu a ředitel školy o tomto poučení provede písemný záznam, který osoba pověřená dohledem podepíše.

Pedagogičtí pracovníci vykonávají podle pokynů ředitele dohled i mimo školu, např. při praktickém vyučování, při kurzech, exkurzích a jiných činnostech vyplývajících ze školních vzdělávacích programů, při účasti na soutěžích, přehlídkách, popřípadě při jejich přípravě a na jiných akcích organizovaných školou.

Při akcích konaných mimo školu, kdy jsou jejich účastníci ubytováni v objektech jiných osob, dodržují žáci předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a předpisy o požární ochraně platné v těchto objektech. Žáci dodržují stanovený režim dne a pokyny vydané pro dobu nočního klidu. Za seznámení žáků s těmito pokyny a za kontrolu jejich dodržování odpovídá vedoucí akce nebo jím určený pedagogický pracovník. Vedoucí akce rozhodne o způsobu provádění dohledu v době nočního klidu.

Kromě ustanovení uvedených v této směrnici, jež mohou souviset s výkonem dohledu, existují ještě další zvláštní ustanovení v právních předpisech nebo ve vzdělávacích programech: například ustanovení o dělení tříd na skupiny, nebo jiná ustanovení o poměru mezi počtem žáků a počtem dohlížejících osob, případně ustanovení podrobněji určující způsob výkonu dohledu.

11. Zvláštní pravidla při některých činnostech

Kromě obecných zásad úrazové prevence jsou při některých činnostech dodržována další zvláštní pravidla. Je tomu tak zejména při výuce některých odborných předmětů se zvýšeným rizikem ohrožení zdraví a života, při praktickém vyučování, praktické přípravě při výuce tělesné výchovy, koupání, lyžařském výcviku, sportovních a turistických akcích. Ve všech takových případech klade škola zvýšený důraz na dodržování pokynů, právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, pokynů a zásad úrazové prevence pedagogickými pracovníky i žáky. Důsledně je vyžadováno ukázněné chování žáků. Žák musí mít k dispozici svůj průkaz zdravotní pojišťovny nebo jeho kopii.

Při pohybových a sportovních činnostech (míčové hry apod.) se účastníci řídí ustanoveními o bezpečnosti obsaženými v pravidlech pro příslušnou pohybovou činnost, a ustanoveními soutěžních řádů daných sportů.

Při praktickém vyučování, praktické přípravě, sportovních a jiných činnostech, kde je zvýšená možnost ohrožení zdraví, se žáci řídí pokyny vyučujícího. Vyučující nedovolí, aby se žák bez odložení nebo bez zabezpečení proti možnosti zranění a zachycení ozdobných a jiných pro činnost nevhodných a nebezpečných předmětů účastnil příslušné činnosti. Těmito ozdobnými, pro činnost nevhodnými a nebezpečnými předměty jsou například náramky, hodinky, náušnice, pearcing, náhrdelníky, prsteny ozdobné kroužky aj. Žáci tyto předměty odkládají na určená místa, způsob zajištění předmětů stanoví ředitel ve školním řádu.

Žáci používají pracovní oděv nebo cvičební úbor a obuv a mají výstroj podle druhu vykonávané činnosti a podle pokynů učitele, který dodržování tohoto požadavku kontroluje. Žák musí mít cvičební úbor, pracovní oděv a obuv v řádném a použitelném stavu.

12. Praktické vyučování a praktická příprava

Při praktickém vyučování a praktické přípravě musí být pracoviště a jeho vybavení, včetně výrobních a pracovních prostředků a zařízení, v nezávadném stavu a musí odpovídat požadavkům předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Musí být dodržovány předpisy k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, hygienické předpisy a jiné právní předpisy (např. upravující dělení tříd na skupiny). Žákům jsou na základě vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek činnosti podle potřeby přidělovány ochranné prostředky (dle směrnice školy).

Pokud se praktické vyučování a praktická příprava uskutečňuje u jiné právnické nebo fyzické osoby, musí být ve smlouvě, kterou o tom škola s touto osobou písemně uzavírá, obsažena mimo jiné i ustanovení o opatřeních k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Právnická nebo fyzická osoba je povinna zajistit žákům bezpečnost a ochranu zdraví při pracovní činnosti ve stejném rozsahu, jako tomu je u vlastních zaměstnanců, s přihlédnutím k jejich věku, fyzickému a rozumovému rozvoji.

13. Tělesná výchova

Při výuce tělesné výchovy dodržuje škola platné rámcové vzdělávací programy. Bezpečnost žáků při tělesné výchově zajišťuje pedagogický pracovník po celou dobu vyučování. Ve výjimečných případech pedagogický pracovník výuku dočasně přeruší a zajistí dozor zletilou osobou, která je plně způsobilá k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole. Vydává jasné, přesné a žákům srozumitelné povely a pokyny, kontroluje bezpečnost a funkčnost tělocvičného nářadí a náčiní před zahájením výuky. Přihlíží zejména k fyzické vyspělosti žáků, k jejich věku a předchozím zkušenostem.

14. Lyžařský výcvik

Lyžařský výcvik je veden pedagogickými pracovníky, kteří odpovídají za činnost instruktorů. Práci instruktorů řídí vedoucí kurzu (určený ředitelem školy), který též schvaluje plán výcviku. Vedoucí kurzu před odjezdem na lyžařský výcvik upozorní na nutnost seřízení bezpečnostního vázání lyží (nejlépe podložené dokladem ze servisu).

Za řádnou organizační přípravu kurzu odpovídá jeho vedoucí. Zajišťuje vhodný objekt, dopravu, poučení žáků o předpisech a pokynech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Při realizaci kurzu řídí činnost jednotlivých pracovníků, dbá na dodržování stanoveného programu praktické i teoretické části kurzu.

Vyžaduje se, aby zákonní zástupci nezletilého žáka a zletilí žáci předložili před odjezdem prohlášení o tom, že je žák zdravý a ve stavu schopném absolvovat lyžařský výcvik.

Účastníci kurzu jsou povinni dodržovat předpisy a pokyny vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví, včetně pravidel bezpečného pohybu na sjezdových tratích. U žáků se při lyžařském výcviku na základě zhodnocení rizik doporučuje používání lyžařských ochranných přileb.

Žáci jsou rozděleni do družstev podle své výkonnosti a zdravotního stavu. Družstvo má nejvýše 15 členů, u žáků se zdravotním postižením se počet snižuje vzhledem k charakteru postižení žáků a dalším okolnostem.

Péči o zdraví účastníků je povinen zajistit vedoucí kurzu nebo instruktor, který má pro tuto práci potřebné předpoklady, znalosti a případně i kvalifikaci.

Lanovky a vleky se používají jen pro organizovaný výcvik po řádném poučení o všech pravidlech a bezpečnostních předpisech o jízdě na vlecích a lanovkách. Během pobytu na horách je nutné dodržovat pokyny Horské služby a respektovat výstražné značky. Za nepříznivých podmínek (hustá mlha, sněhová bouře, teplota pod mínus 12 °C apod.) se výcvik omezuje, popřípadě nekoná.

Do programu lyžařského kurzu je možno zařadit i výcvik na snowboardu, pokud jsou zároveň dodržována pravidla k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při jízdě na snowboardu. Při organizaci výcviku je nutno dbát na to, aby nedocházelo ke kolizi mezi účastníky obou výcviků.

15. Sportovně turistické kurzy

Před zahájením kurzu jsou účastníci poučeni školou o vhodné výstroji. Při nástupu na kurz je provedena určeným pedagogickým pracovníkem její kontrola. Bez potřebného vybavení nemohou

být žáci do kurzu přijati. Zákonní zástupci žáka a zletilý žák předloží před odjezdem prohlášení o tom, že je žák zdravý.

Kurzy vedou pedagogičtí pracovníci. Zároveň kontrolují dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Žáci se dělí do družstev dle zaměření. Družstvo má nejvíce 15 žáků. Kurzy musí doprovázet tři zletilé osoby, které jsou plně způsobilé k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole, přičemž minimálně jedna osoba musí být pedagogickým pracovníkem.

Pedagogičtí pracovníci a instruktoři jsou povinni dbát na úroveň pohybové vyspělosti, předchozí výcvik, výkonnost a zdravotní stav žáků. Během kurzu (výletu) přihlížejí k aktuálnímu počasí, zařazují včas a v přiměřené míře přestávky pro odpočinek. O trase a časovém plánu kurzu (výletu) musí být informován vedoucí kurzu.

Před zahájením cyklistického kurzu ověří vedoucí kurzu povinné vybavení, technický stav jízdních kol (včetně povinnosti mít ochrannou přilbu) a znalosti žáků o pravidlech silničního provozu, bez jejichž znalosti se žáci nemohou kurzu zúčastnit. V silničním provozu má družstvo maximálně 10 cyklistů, za které odpovídá vedoucí družstva. Trasu přesunu volí vedoucí kurzu s ohledem na výkonnost a zdravotní stav žáků, na stav a frekvenci dopravy na komunikaci atd.

16. Koupání

Koupání se uskutečňuje pouze na vyhrazených místech, kde není koupání zakázáno. Pedagogický pracovník osobně předem ověří bezpečnost místa pro koupání, přesně vymezí prostor, kde se žáci mohou pohybovat (plavat) a učiní taková opatření, aby měl přehled o počtu koupajících se žáků ve skupině. Skupina na jednoho pedagogického pracovníka je maximálně 10 žáků. Pro žáky škol a tříd samostatně určených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se tento počet řídí zvláštním předpisem. Po skončení koupání skupiny žáků a v jeho průběhu pedagogický pracovník kontroluje počet žáků.

17. Bruslení

Při bruslení organizovaném školou odpovídá za bezpečnost žáků učitel tělesné výchovy nebo dohled konající pedagog, který posoudí kvalitu plochy a případně i mantinelů. V případě bruslení na přírodním ledě posoudí tloušťku ledu z hlediska nosnosti.

18. Bezpečnost žáků při soutěžích

Vysílající školy zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví žáků po dobu dopravy na soutěže a ze soutěží, pokud se se zákonným zástupcem žáka nedohodne jinak. V průběhu soutěže zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků organizátor.

Organizátor vyhláší počátek a konec soutěže nebo přehlídky a zajišťuje podmínky pro bezpečnou účast žáků poskytnutím případných ochranných prostředků, náležitým vybavením laboratoří, jiných soutěžních míst a současně přihlédne k věku, fyzickému a rozumovému rozvoji žáků.

19. Zahraniční výjezdy

Školy odpovídají za bezpečnost a ochranu zdraví žáků při zahraničních výjezdech, které organizují v rámci vzdělávání nebo s ním přímo souvisejících činnostech. O konkrétních opatřeních a poučení

žáků, případně jejich zákonných zástupců, se pořizuje před uskutečněním výjezdu záznam o poučení podepsaný jeho účastníky. Mezi účastníky výjezdu do zahraničí zařadí škola pouze ty žáky, kteří mají uzavřené pojištění odpovědnosti za škodu platné na území příslušného státu a pojištění léčebných výloh v zahraničí nebo v případě výjezdu do členského státu Evropské unie mají Evropský průkaz zdravotního pojištění nebo potvrzení tento průkaz nahrazující.

20. Úrazy žáků

Úrazem žáků je úraz, který se stal žákům při vzdělávání nebo s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb. Jedná se tedy zejména o úrazy žáků na vycházkách, výletech, zájezdech, putováních, exkurzích, při koupání, při lyžařském výcviku, sportovních a turistických kurzech, zahraničních výletech a při účasti na soutěžích.

Úrazem žáků není úraz, který se žákům stane na cestě do školy a zpět, nebo na cestě na místo nebo cestou zpět, jež bylo určeno jako shromaždiště mimo prostory školy při akcích konaných mimo školu.

21. Odpovědnost za zajišťování BOZ

Ředitel školy odpovídá celkově za bezpečnost školy a školských zařízení. Dále za dodržování platných zákonů, předpisů, norem, metodických pokynů a příkazů zřizovatele školy.

Vedoucí pracovníci odpovídají za bezpečnost na svých úsecích po stránce svěřených objektů, vybavení, strojů a zařízení a dále za bezpečnost podřízených pracovníků.

Zaměstnanci školy odpovídají za svá pracoviště, jejich vybavení, stroje a zařízení a za dodržování bezpečnostních předpisů, norem, provozních řádů, které s jejich provozem souvisejí.

Třídní učitelé odpovídají za bezpečnost svých tříd a jejich vybavení a za poučení a kontrolu svých žáků.

Učitelé a vychovatelé odpovídají za bezpečnost během vyučovacích hodin ve třídách, případně hodin stanoveného dozoru v prostorách a objektech, kterých se tento dozor týká. Učitelé a vychovatelé, kteří mají přidělené odborné učebny, odborná pracoviště a laboratoře a další prostory odpovídají za jejich bezpečnost a za stanovení bezpečných postupů při jejich používání a dodržování provozních řádů těchto učeben.

Technik BOZ odpovídá za aktualizaci bezpečnostních předpisů a norem, evidenci a klasifikaci rizik spojených s provozem školy, vedení a zpracování evidence BOZ dle zákonných požadavků a příkazů ředitele, provádění a metodiku školení BOZ, evidenci a hlášení úrazů.

22. Základní úkoly a povinnosti pracovníků

Všichni pracovníci školy jsou povinni:

- zúčastňovat se školení BOZ organizovaných zaměstnavatelem
- dodržovat všechny předpisy BOZ, plnit všechny pokyny k zajištění BOZ, při práci používat pouze nařízené (schválené) pracovní postupy, bezpečné stroje, nástroje a nářadí a používat ochranné pracovní pomůcky a prostředky

- trvale zjišťovat možná bezpečnostní rizika na pracovišti, oznamovat je neprodleně nadřízeným a aktivně se podílet na jejich minimalizaci
- jít v péči o BOZ příkladem žákům školy, učitelé odborných předmětů jsou povinni tematiku BOZ zakotvit do tematických plánů svých předmětů a důkladně s nimi seznámit žáky.

Ředitel školy zajišťuje, organizuje a kontroluje provoz školy a školských zařízení tak, aby byly splněny všechny zákonné požadavky a provoz školy byl bezpečný. Prostřednictvím technika BOZ a podřízených vedoucích pracovníků zajišťuje provoz školy s cílem minimalizace rizik pro žáky a zaměstnance školy. Svými příkazy zajišťuje provádění a vyhodnocování periodických kontrol BOZ. Zajišťuje odstranění případných závad.

Vedoucí pracovníci jsou dále povinni znát bezpečnostní rizika svých úseků, aktivně se podílet na jejich minimalizaci, určovat pouze bezpečné pracovní postupy, zajišťovat bezpečnostní školení podřízených pracovníků, kontrolovat podřízené pracovníky po stránce dodržování bezpečných pracovních postupů, pracovní kázně, používání ochranných prostředků, bezpečnostní ho vybavení pracovišť, dále vést evidenci úrazů na svém úseku. Zodpovídají za stav a vybavení lékárniček na svých úsecích. Nařídít obsluhu stroje či zařízení mohou pouze podřízenému, který má potřebnou kvalifikaci a je seznámen s bezpečnostními předpisy či návodem k obsluze stroje či zařízení. Mají za úkol shromažďovat průvodní dokumentaci k jednotlivým strojům a zařízením (návodů k použití).

Vedoucí úseků, které používají elektrické ruční nářadí a elektrické spotřebiče jsou povinni vést jejich evidenci a zajišťovat jejich pravidelné revize. Pokud na svém úseku uvádějí do provozu pevně připojené elektrické zařízení nebo stroj, mohou tak učinit teprve po provedení výchozí revize elektroinstalace.

Zaměstnanci školy jsou dále povinni znát bezpečnostní rizika svého pracoviště a dodržovat bezpečné pracovní postupy při činnostech, které vykonávají. Před započítím práce kontrolovat bezpečnost svého pracoviště, vybavení, strojů a zařízení se kterými pracují. Smějí provádět obsluhu strojů a zařízení, na které mají potřebnou kvalifikaci a jsou seznámení s návodem k obsluze a s bezpečnostními předpisy. Jsou povinni hlásit nadřízenému zjištěné závady ohrožující bezpečnost a zajistit, aby nebezpečný stroj či zařízení, byl vyrazen do odstranění závady z provozu.

Třídní učitelé a učitelé, kteří mají přidělené odborné učebny (laboratoře, odborná pracoviště) jsou povinni pravidelně kontrolovat své učebny (pracoviště, laboratoře) a jejich vybavení z pohledu bezpečnosti, při zjištění závad neprodleně zajišťovat nápravu. Dále jsou povinni provádět opakovaná bezpečnostní školení svých žáků, mít přehled o jejich chování a vyvozovat kázeňské důsledky při zjištění porušování bezpečnostních zásad.

Učitelé jsou povinni vést výuku tak, aby zabránily při hodinách jevům, které mohou vést k ohrožení zdraví žáků. Jsou povinni mít neustálý přehled o žácích ve třídě (na pracovišti) a dbát na vedení evidence v třídní knize.

Probíhá-li výuka v odborných učebnách (laboratořích, odborných pracovištích), jsou učitelé povinni seznámit sebe a žáky s bezpečnostními předpisy příslušného pracoviště (provozním řádem) a zajistit jejich dodržování. Při výuce dbají na bezpečnostní poučení žáků a vybavení a používání ochranných pomůcek a prostředků. Při výuce v laboratořích a na pracovištích se zvýšeným rizikem

ohrožení zdraví a dále při výuce tělesné výchovy je nutno přihlížet k individuálním vlastnostem a schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu žáků. Dbají také na správné ustrojení žáků dle charakteru vyučovaného předmětu či praktické výuky.

Vychovatelé a učitelé pověřeni dozorem jsou povinni v čase a místě svého dozoru zajistit bezpečnost žáků – provádět bezpečnostní poučení (zejména v případech sportovních a turistických akcí, exkurzí, výletů, kulturních akcí) trvale sledovat chování žáků a zasahovat v případech, kdy je ohrožena jejich bezpečnost.

23. Technik BOZ

Je jmenován ředitelem školy. Má odpovídající vzdělání a specializované školení pro tuto funkci. Trvale absolvuje vzdělávací školení v oboru BOZP.

Je povinen:

- aplikovat na podmínky školy normy, předpisy, poznatky, postupy a požadavky z oboru péče o BOZ
- provádět školení určených skupin žáků a zaměstnanců
- metodicky pomáhat ostatním pracovníkům školy s obsahovou náplní bezpečnostních školení
- metodicky napomáhat při vyhledávání a klasifikaci bezpečnostních rizik, vést jejich evidenci a přispívat k jejich minimalizaci
- na základě příkazů ředitele provádět periodické kontroly pracovišť z pohledu BOZ, evidovat nedostatky a kontrolovat jejich odstraňování
- zajišťovat revize vyhrazených technických zařízení-zdvihadel a tlakových zařízení
- vést evidenci úrazů a vypracovávat podklady pro jejich prošetřování a odškodnění, statistiku

24. Systém školení zaměstnanců školy

a) vstupní školení nového zaměstnance

- termín: první den nástupu do zaměstnání, před započítáním práce
- školitel: technik BOZ
- doklad o školení: zápis s osnovou školení podepsaný zaměstnancem a školitelem
- obsah školení: seznámení se zákony, předpisy, právy a povinnostmi v oblasti BOZ, seznámení se specifickými riziky pracoviště, na které je zaměstnanec přidělen, seznámení s bezpečnostními předpisy, postup při vzniku úrazu, pravidla první pomoci, kategorií práce
- vedoucí pracovník: seznámení s daným úsekem a praktický zácvik nového zaměstnance a jejich podpisy

b) opakovaná školení zaměstnanců

- termín: jedenkrát ročně na základě příkazu ředitele
- školitel: technik BOZ
- doklad o školení: presenční listina s osnovou školení podepsaná školitelem a účastníky školení
- obsah školení: vyhodnocení úrazovosti a stavu BOZ na škole za uplynulé období, novinky a změny v zákonech, předpisech a normách, postup při vzniku úrazu, pravidla první pomoci

- c) mimořádná školení
 - v případě vážných problémů v úrazovosti, zásadních změnách v předpisech či vzniku nových rizik dle potřeby častěji – na základě příkazu ředitele
 - obsah: dle konkrétní potřeby
 - doklad o školení: presenční listina s osnovou školení podepsaná školitelem a účastníky školení

25. Systém školení žáků

- a) vstupní školení nového žáka
 - termín: první den nástupu do školy, před započítáním výuky
 - školitel: technik BOZ
 - doklad o školení: presenční listina s osnovou školení podepsaná školitelem a účastníky školení
 - obsah školení: seznámení se školním řádem, seznámení se zákony, předpisy, právy a povinnostmi v oblasti BOZ, seznámení se všeobecnými a specifickými riziky ve škole, seznámení s bezpečnostními předpisy, postup při vzniku úrazu, pravidla první pomoci.
- b) opakovaná školení žáků
 - termín: jedenkrát ročně první vyučovací hodinu nového školního roku
 - školitel: třídní učitel, žáky třetích ročníků školí dále i technik BOZ
 - doklad o školení: zápis v třídní knize
 - obsah školení: školní řád, vyhodnocení úrazovosti a stavu BOZ na škole za uplynulý školní rok, rizika ve škole, postup při vzniku úrazu, pravidla první pomoci.
- c) mimořádná školení
 - v případě vážných problémů v úrazovosti, zásadních změnách v předpisech či vzniku nových rizik dle potřeby častěji – na základě příkazu ředitele
 - obsah: dle konkrétní potřeby
 - doklad o školení: presenční listina s osnovou školení podepsaná školitelem a účastníky školení

26. Poučení ostatních osob

Povinnosti v oblasti BOZ se vztahují i na osoby, které se mohou vyskytovat v areálu školy tzn. pracovníci dodavatelských organizací, stavebních firem a návštěvníci školy. Pokud je jejich činnost v takovém rozsahu, že je reálné riziko úrazu (např. stavební a údržbové práce), musí být tyto osoby (nebo osoba, která je zastupuje) proškoleny z bezpečnostního řádu školy. Zároveň musí tyto osoby před zahájením prací předložit řediteli školy ke schválení vlastní bezpečnostní opatření a možná rizika při práci.

27. Evidence a klasifikace bezpečnostních rizik ve škole

Každý vedoucí pracovník (zástupci ředitele pro jednotlivé obory, vedoucí dílen, vedoucí internátu, vedoucí stravovny, vedoucí střediska praxe) je povinen evidovat a vyhodnocovat bezpečnostní rizika na svém úseku. Tuto činnost provádějí ve spolupráci s technikem BOZ. Technik BOZ eviduje a vyhodnocuje bezpečnostní rizika celé školy a školských zařízení.

28. Systém periodických a následných kontrol stavu bezpečnosti

Ředitel školy stanovuje svým příkazem nejméně jedenkrát ročně provedení komplexní prověrky stavu bezpečnosti na škole. Zjištěné závady vyhodnotí a zodpovědným pracovníkům nařídí způsob a termín nápravy. Kontroluje jejich splnění. Kontrolou pověřuje technika BOZ. Dokladem o kontrole je zápis s výsledkem kontroly, podepsaný technikem BOZ a vedoucím kontrolovaného úseku.

Vedoucí pracovníci provádějí bezpečnostní kontroly svých úseků nejméně jedenkrát měsíčně, pracoviště s velkým rizikem jedenkrát týdně. Pokud při kontrole zjistí závady, které nemohou odstranit na místě, písemně oznámí druh a místo závady řediteli školy. Jiné doklady o kontrolách nejsou povinni vést.

Učitelé provádějí bezpečnostní kontroly ve svých třídách a odborných učebnách nejméně jedenkrát týdně. Pokud při kontrole zjistí závady, které nemohou odstranit na místě, písemně oznámí druh a místo závady svému vedoucímu. Jiné doklady o kontrolách nejsou povinni vést.

29. Hlášení a evidence úrazů

Každý úraz, který se stane žákovi nebo zaměstnanci školy během jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení musí být nahlášen.

Žáci hlásí úraz vyučujícímu, pokud se úraz stane během vyučovací hodiny, třídnímu učiteli, pokud se úraz stane mimo vyučovací hodinu. Pokud není třídní učitel přítomen, nahlásí úraz zástupci ředitele, technikovi BOZ nebo v sekretariátu školy. Osoba, které je úraz nahlášen je povinna postarat se o jeho zápis do knihy úrazů (na sekretariátu ředitele, vedoucího úseku dílen, denní místnosti internátu, středisku praxe, v kabinetu učitelů TV, ve vazárně, ve sborovně veterinárního oboru, nebo u technika BOZ).

Zaměstnanci hlásí úraz svému vedoucímu, pokud to není možné tak technikovi BOZ nebo v sekretariátu školy. Osoba, které je úraz nahlášen je povinna postarat se o jeho zápis do knihy úrazů, která je u vedoucího úseku (školní kuchyně) nebo u technika BOZ.

30. Dokumentace BOZ

Dokumentace BOZ se skládá z:

- dokladů o vstupním školení BOZ zaměstnanců a žáků – prezenční listiny a osnovy
- dokladů o periodických a mimořádných školeních BOZ – prezenční listiny a osnovy
- dokladů o periodických a následných prověrkách BOZ
- knih úrazů žáků a zaměstnanců
- záznamů o úrazech žáků a zaměstnanců
- revizních zpráv vyhrazených technických zařízení a elektrických spotřebičů
 - zákonů, metodických pokynů, směrnic, příkazů, zákazů vydaných nadřízenými orgány a ředitelem školy

31. Požadavky na bezpečnost provozu vyhrazených technických plynových zařízení dle nařízení vlády č. 191/2022 Sb.

Vyhrazené plynové zařízení lze provozovat až po provedení všech předepsaných revizí a zkoušek, prokazujících, že jeho technický stav je v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Provozovatel vyhrazeného plynového zařízení je po dobu jeho provozu povinen zajistit bezpečný a spolehlivý provoz zařízení tak, aby se nestalo příčinou ohrožení života, zdraví a bezpečnosti osob, majetku nebo životního prostředí, a provádění všech činností na vyhrazeném plynovém zařízení v rozsahu a termínech stanovených právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Provozovatel vyhrazeného plynového zařízení:

- a)** při uvedení vyhrazeného plynového zařízení do provozu jmenuje osobu odpovědnou za provoz tohoto zařízení a zajistí její zaškolení s ověřením znalostí,
- b)** zajistí do jednoho měsíce od uvedení vyhrazeného plynového zařízení do provozu vypracování místního provozního řádu v souladu s požadavky právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zpracovaného pro konkrétní místní podmínky; místní provozní řád se nemusí vypracovat pro odběrná plynová zařízení pro rozvod plynu ke spotřebičům o jednotlivém tepelném výkonu nižším než 50 kW,
- c)** vede a uchovává předepsanou průvodní technickou dokumentaci, provozní dokumentaci a evidenci vyhrazeného plynového zařízení v rozsahu a za podmínek stanovených v právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- d)** vede o provozu vyhrazeného plynového zařízení provozní deník, který obsahuje záznamy v souladu s požadavky právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; provozní deník se nevede pro odběrná plynová zařízení pro rozvod plynu ke spotřebičům o jednotlivém tepelném výkonu nižším než 50 kW, s výjimkou kotelen,
- e)** zajistí provádění provozních revizí a kontrol vyhrazeného plynového zařízení ve lhůtách stanovených tímto nařízením,
- f)** uchovává provozní deník nejméně po dobu 10 let od provedení posledního záznamu,
- g)** uchovává doklady o provedené kontrole vyhrazeného plynového zařízení, o pravidelném servisu, údržbě a provedené provozní revizi po dobu 10 let; doklady o zkouškách provedených po dokončené montáži nebo rekonstrukci zařízení a výchozí revizi je nutno uchovat po celou dobu provozu zařízení,
- h)** zajistí, aby montáž a opravu, revize a zkoušku vyhrazených plynových zařízení vykonávaly jen právnické a podnikající fyzické osoby s oprávněním pro danou činnost podle zákona a obsluhu vyhrazených plynových zařízení jen odborně způsobilé fyzické osoby,
- i)** zajistí, aby ve stanovených případech zkoušky, revize, opravy, montáže a kontroly vyhrazeného plynového zařízení vykonávaly jen fyzické osoby, které jsou odborně způsobilé, a ve stanovených případech jsou též držiteli osvědčení podle zákona,
- j)** zajistí realizaci nápravných opatření a odstranění závad stanovených revizemi nebo orgány státní správy na vyhrazených plynových zařízeních v průběhu jejich provozu,
- k)** zjišťuje, analyzuje a vyhodnocuje příčiny havárií a dalších závažných událostí, k nimž došlo na vyhrazeném plynovém zařízení, a provádí nápravná a preventivní opatření.

Místním provozním řádem je předpis, který stanovuje pro místní podmínky zejména postupy pro provoz, kontrolu a údržbu vyhrazeného plynového zařízení a který je zpracován v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

32. Požadavky na bezpečnost provozu vyhrazených technických tlakových zařízení dle Nařízení vlády č. 192/2022 Sb.

Fyzická osoba odpovědná za bezpečný provoz tlakových nádob stabilních a parních nebo kapalinových kotlů zejména:

- a) sleduje provoz tlakových nádob a parních a kapalinových kotlů z hlediska bezpečnosti jejich provozu,
- b) do provozu nepřipustí nádoby a kotle bez předepsané dokumentace, bezpečnostní výstroje, jakož i nádoby a kotle, u nichž nebyla posouzena shoda podle jiného právního předpisu¹³⁾ a u nichž nebyly provedeny předepsané revize a zkoušky nebo o nichž je známo, že by mohly ohrozit bezpečnost provozu nebo zdraví a život zaměstnanců,
- c) hlásí všechny změny na nádobách reviznímu technikovi,
- d) sleduje a podle potřeby provádí opatření, aby nádoby a kotle byly náležitě obsluhovány, udržovány, přezkušovány a kontrolovány včetně bezpečnostní výstroje,
- e) ve spolupráci s revizním technikem vypracovává plán provádění revizí a zajistí přípravu nádob a kotlů k revizím a zkouškám,
- f) dbá pokynů revizního technika.

33. Požadavky na bezpečnost vyhrazených technických zdvihacích zařízení dle Nařízení vlády č. 193/2022 Sb.

Provozovatel vyhrazeného zdvihacího zařízení

- a) určí pověřenou osobu odpovídající za provoz vyhrazeného zdvihacího zařízení a jednající na základě písemného pověření za provozovatele a zajistí její seznámení s požadavky právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- b) udržuje vyhrazené zdvihací zařízení v takovém technickém stavu, aby byl zajištěn jeho bezpečný a spolehlivý provoz v souladu s požadavky uvedenými v příloze č. 3 k tomuto nařízení; v případě výskytu nebezpečných situací přímo ohrožujících zdraví zúčastněných osob bezprostředně vyřadí vyhrazené zdvihací zařízení z provozu,
- c) zajistí, pokud není u vyhrazeného zdvihacího zařízení k dispozici, jeho průvodní dokumentaci u výrobce nebo dodavatele zařízení; pokud výrobce nebo dodavatel zanikl a nemá právního nástupce, stanoví požadavky pro bezpečný provoz vyhrazeného zdvihacího zařízení místním provozním předpisem,
- d) udržuje průvodní dokumentaci a vede o provozu vyhrazeného zdvihacího zařízení záznamy do provozního deníku v souladu s požadavky právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- e) zajistí podmínky pro provádění prohlídek, kontrol, revizí a zkoušek na vyhrazeném zdvihacím zařízení a jejich řádné vykonání ve lhůtách stanovených právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- f) přijímá nápravná opatření pro odstranění zjištěných závad a minimalizaci provozních rizik; zjištěné nedostatky a závady jsou podkladem pro další provoz, plánování údržby a provedení oprav vyhrazeného zdvihacího zařízení,
- g) u vyhrazených zdvihacích zařízení uvedených na trh po nabytí účinnosti jiného právního předpisu v oblasti posuzování shody aktualizuje místní provozní předpis a související dokumentaci

v částech týkajících se zajištění provozuschopnosti vyhrazeného zdvihacího zařízení v případě, že se mění účel jeho používání nebo okolní podmínky jeho provozu.

34. Závěrečná ustanovení

Tato Organizační směrnice č. 14/2022 nabývá účinnosti od 1. září 2022 a ruší Organizační směrnici č. 4/2014.

35. Přílohy

Pověření osob zodpovědných za vyhrazená technická zařízení.

Zpracovala: Ing. Markéta Švajnerová, Ph.D.

Ing. Břetislav Kábele
ředitel školy